

Referanse:

Reiso S., Reiso S. 2018. Naturverdier for lokalitet Osli, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2017. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=6101>)

Referansedata

Fylke: Buskerud
Kommune: Nore og Uvdal
H.o.h.: 480-960moh
Areal: 1512 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2017
Inventør: SRE
Vegetasjonsone: nordboreal 60% (ca 910daa) mellomboreal 40% (ca 600daa)
Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon

Sammendrag

Undersøkt areal omfatter en nordvendt lise like sørøst for Fønnebjorden og ca 2,5 kilometer i luftlinje sørvest for Rødberg sentrum, i Nore og Uvdal kommune. Avgrensingen av verneforslaget følger tilbudt areal. Arronderingen er nokså god med tanke på helhetlige gradienter og landskap, da et stort spenn av lisiden er inkludert, men er noe snever mot både nord og vest, der deler av gammel granskog og bekkeløft med kjerneområdeverdi er utelatt fra tilbudt areal.

Hele området er dominert av gran og granskog. Furu og bjørk opptrer i glissen barblandingsskog på opplendt mark, spesielt i brattliene lengst sør. På sedimentene i nord inngår spredt osp, gråor, selje, rogn og hegg. De grunnlendte og humifiserte lisidene i sør er dominert av blåbær-smyle-vegetasjon og fattig småbregneskog. Lavereliggende deler av området (under 600–650 m.o.h.) domineres av rik småbregnevegetasjon. Langs småbekker og fuktig går vegetasjonen over i frodigere storbregne-høystaude-vegetasjon. Huldregras opptrer ofte rikelig i sistnevnte vegetasjon.

Skogstrukturen varierer en del innenfor avgrensingen, noe som i stor grad skyldes varierende produktivitet/bonitet. Påvirkningsgraden fra gammelt av er høy over det hele. Dette er særlig påfallende i høyereliggende deler hvor produktiviteten er lavere. Innenfor kjerneområde 1 er skogstrukturen mer heterogen. Høy bonitet og rask omløpstid forklarer dette langt på vei, men tettheten av tydelig gamle trær er paradoksalt nok også større. Brorparten av arealet består av svakt til sterkt flersjiktet granskog i aldersfase. Stedvis er skogen gått over i forfallsfase med glennedannelse. I slike parti inngår store mengder død ved, mest læger i lave nedbrytningsstadier, gadd og høystubber, men alle nedbrytningsstadier er representert. Rotvelt er et hyppig fenomen som bidrar til å gi skogen stor strukturell variasjon.

Femten rødlistearter er påvist i området. Krevende arter i området er i hovedsak knyttet til død ved av gran og til luftfuktighetskrevende arter grunnet områdets humide skyggefulle karakter.

Naturverdiene i området er i første rekke knyttet til den høyproduktive, lavereliggende og dødvedrike eldre granskogen innen kjerneområde 1. En særlig viktig tilleggs kvalitet er at skogen står på tykke løsmasseavsetninger med svært vekslende edafiske egenskaper, stor variasjon i småtopografi og jevnt over høy luftfuktighet. Større areal med slik høyproduktiv granskog i en langt fremskredet naturskogstilstand beliggende nær dalbunnen av hoveddalførene på Østlandet (og landet for øvrig) er sjeldent forekommende, og fremhever områdets nasjonale verneverdi. Området styrkes av at det har sterke bestander av flere moderat krevende naturskogsarter med innslag av mer kontinuitetskrevende og sårbare arter. Verneforslaget vurderes på bakgrunn av dette til nasjonalt verneverdig (**).

Negative trekk ved verneforslaget er en noe snever avgrensing som ikke omfatter hele arealet av påviste kjerneområder.

I henhold til Framstad m.fl. (2017) oppnår området oppnår høy grad av mangeloppfyllelse. Først og fremst grunnet stort areal med den generelle/regionale mangelen gammel dødvedrik høybonitets lavlandskog. Det er også en viss oppfyllelse av den regionale/generelle mangelen bekkeløft.

Feltarbeid

Området er undersøkt av Sigve Reiso. Hoveddelen av feltarbeidet ble utført i slutten av juli 2017. Dette ble supplert med en kort befaring og søk etter vedboende sopp i slutten av oktober. Skogen ble befart i alle høydelag, men mest fokus og innsats ble lagt på de lavereliggende arealene på tykkere morene.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern i regi av Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Buskerud og grunneier. Det på forhånd avgrensede undersøkelsesområdet "Osli" omfattet et areal på 1512 daa, der hele arealet ble ført videre som et verneforslag.

Tidligere undersøkelser

Deler av lisiden rundt de markerte ravedalene er tidligere kartlagt gjennom regionale bekkeløftkartlegginger fra 2008 og gitt verdien regional til nasjonal naturverdi (Blindheim et. al 2009). Det er også avgrenset enkelte MIS-figurer i lisiden.

Beliggenhet

Området ligger like sørøst for Fønnebjorden og ca 2,5 kilometer i luftlinje sørvest for Rødberg sentrum, i Nore og Uvdal kommune.

Naturgrunnlag

Topografi

Undersøkelsesområdet utgjør deler av Uvdals nordvendte dalside. Øverst i lia inngår berghamre og jevnt bratte liser, i nedre halvdel er lia slakere før den flater ut mot dalbunnen. Skåret ned i lisen går flere større og mindre bekkefar og søkk. Mest markert er Osbekkens grunne bekkekløft i vest og to markerte ravinedaler i nordøst. Langs flate/slakere partier i nedre halvdel av lisen og nederst i dalbunnen inngår også forsumpede partier.

Geologi

Innenfor undersøkelsesområdet veksler berggrunnen mellom kvartsitt og gabbro/amfibolitt (NGU 2018a). Amfibolitt og gabbro er mineralrike og gir ofte et relativt baserikt jordsmonn. Tykke moreneavsetninger ligger opp til ca 650 m.o.h. Over dette nivået er løsmassedekket varierende, stort sett sparsomt til manglende (NGU 2018b).

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon, vegetasjonssone: nordboreal 60% (ca 910daa) mellomboreal 40% (ca 600daa). Området ligger i mellomboreal og nordboreal vegetasjonssone, og m.h.t. oseanitetsgradienten i overgangsseksjonen (Moen 1998).

Klima

Nordvendt og skyggefull beliggenhet, kombinert med flere markerte bekkeraviner og kløft gir relativt humid lokalklima flere steder i området.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Hele området er dominert av gran og granskog. Noe furu opptrer i glissen barblandingsskog i brattliene lengst sør, samt på veldrenerte ravinerygger lenger nedstrøms. Osp opptrer spredt i små holt, både langs ravineryggene og på de fuktigere sedimentslettene nedstrøms. Bjørk er vanlig på skinnere mark opp lia. Noe gråor inngår på fuktig flatmark lengst ned lia. Selje, rogn og hegg opptrer sporadisk og fåtallig.

Vegetasjonen varierer etter et tydelig mønster. De grunnlendte og humifiserte lisdene i sør er dominert av blåbær-smyle-vegetasjon og fattig småbregneskog. Noe blåbærskog og fattig småbregneskog strekker seg også utover ravineryggene mot nord. Lavereliggende deler av området (under 600–650 m.o.h.) domineres imidlertid av rikere vegetasjonstyper. Rik småbregnevegetasjon har størst dekning. Typisk dominerer der fugletelg, sauetelg, hengeving, smyle, gjøksyre, maiblom og teiebær. Ofte inngår også skogstjerneblom, myskegras og huldregras. Sjeldnere inngår arter som markjordbær, trollbær, skogstorkenebb og firblad. Langs småbekker og fuktig går vegetasjonen over i frodigere storbregne-høystaude-vegetasjon hvor det kan inngå skogbukne, tyrihjel, hvitsoleie, enghumleblom, fjellminneblom, hvitbladtistel, turt, sump-haukeskjegg og skogsvæver. Huldregras er vanlig i slik vegetasjon på lavere nivå, mens myskegras overtar i høyden. Det er også tendenser mot rik sumpgranskog hvor feltsjiktet består av skogsnelle, sølvbunke, skogrøyrkvein, enghumleblom, sumphaukeskjegg og vendelrot. På slake partier i midtre del av lia inngår også areal med fattig gransumpskog er også påtruffet, der skogsnelle, molte og gråstarr preger feltsjiktet, og grantormose bunnsjiktet. Øverst på skarp ravinerygg er det fragment av humusfattig barblandingsskog med svakt utviklet feltsjikt og bunnsjikt dominert av furumose. Furuvintergrønn er observert der.

Skogstruktur og påvirkning

Skogstrukturen varierer en del innenfor avgrensingen, noe som i stor grad skyldes varierende produktivitet/bonitet. Påvirkningsgraden fra gammelt av er høy over det hele. Dette er særlig påfallende i høyereliggende deler hvor produktiviteten er lavere. Bestandsalderen ligger typisk mellom 70 og 100 år, og i høyereliggende områder varierer granskogen mellom å være tett og nærmest ensjiktet og har dårlig alders- og dimensjonsspredning, til å være glissen og relativt godt sjiktet. Dødvedmengden er foreløpig også lav, mens tettheten av gamle granstubber dels er svært høy. Gamle trær, d.v.s. trær bortimot 150 år, mangler nesten helt, selv i svært vanskelig og bratt terreng. I glissen barblandingsskog er det tallrike grove furustubber etter enda tidligere uthogst.

På lavere høydenivå og langs Osebekken derimot, fortrinnsvis innenfor kjerneområde 1, er skogstrukturen mer heterogen. Høy bonitet og rask omløpstid forklarer dette langt på vei, men tettheten av tydelig gamle trær er også større. Også på lavere høydenivå er det partier med ensjiktet og sågar sterkt oppkvistet granskog i optimalfase og ungdomsfase hvor dødvedmengden foreløpig er lav. Brorparten av arealet består imidlertid av svakt til sterkt flersjiktet granskog i aldersfase. Flere steder er skogen allerede gått over i lokal forfallsfase med glennedannelse, stedvis også total kollaps med store åpne dødvedfelter. Mest vanlig er likevel en småskala glennemosaikk hvor store, mer robuste trær fremdeles står, og nå har mulighet til å utnytte den økte solinnstrålingen. Kjerneområde 1 er preget av store mengder dødved, der læger i tidlige-middlere nedbrytningsstadier dominerer sterkt. I partier med sterkt opprevet skogbilde og utpreget glennedynamikk er det imidlertid rikelig med dødvedelementer i de fleste kvaliteter, både gadd, høystubber og læger i alle nedbrytningsklasser. Rotvelt er et hyppig fenomen som bidrar til å gi skogen stor strukturell variasjon. Den langt fremskredene naturskogsstrukturen er imidlertid i stor grad et produkt av den raske omløpshastigheten, og om man ser bakover i tid er nok dødvedkontinuiteten brutt m.h.t. til de fleste dødvedkvaliteter innenfor avgrensingen (d.v.s. lokalt). Tydelig gamle granlæger forekommer da nesten heller ikke. På en annen side kan den høye omløpshastigheten være en årsak til at en viss dødvedkontinuitet er ivaretatt. Gjennomsnittsalderen ligger nok omkring 100 år, og det er sterk overvekt av trær i denne alderen i området. Spredt inngår imidlertid grantrær på 140–160 år, spesielt langsmed bekkene i ravinedalene. På lavere høydenivå er skogen høyvokst og relativt grovvokst. Største gran er målt til 65 cm dbh. På ravineryggene inngår noe furu til ca 150 år. Grovvokst og gammel

osp finnes også der, samt på slettene nedenfor. Største målte var 70 cm dbh. Enkelte grove ospelæger inngår, men det er ingen dødvedkontinuitet å snakke om. Gammel, relativt storvokst selje forekommer sparsomt. Langs bekkene lengst nord i avgrensingen inngår noe gammel gråor inkludert dødved av denne.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Osli. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Osli

Naturtype: Gammel granskog - Gammel lavlandsgranskog
BMVERDI: A

Areal: 547daa

Innledning: Naturtypelokaliteten er sist registrert av Biofokus v/ Sigve Reiso i forbindelse med frivillig vern (2017). Ny lokalitet erstatter BN00101804. Deler av arealet er tidligere kartlagt av Jon Klepeland i forbindelse med regionale bekkeløftkartlegginger i 2008 (Blindheim et. al 2009). Avgrensing og beskrivelse er oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området omfatter et gammelskogsområde i en nordvendt og noe konkav li ved Osli, like sørøst for Fønne-bøfjorden og ca 2,5 kilometer i luftlinje sørvest for Rødberg sentrum, i Nore og Uvdal kommune. Mye av skogen står på tykke løsmasser. Flere små bekker løper gjennom lokaliteten, og sentralt i avgrensingen er det tre parallelle og markerte ravinerygger. Lokaliteten grenser til store hogstflater i øst, til noe dyrket mark i nordvest, og f.ø. til mer triviell skogsmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen omfatter gammel granskog av utforming gammel lavlandsgranskog. Lokaliteten er dominert av gran og granskog. Noe furu inngår på veldrenerte ravinerygger. Osp opptre spredt i små holt, både langs ravineryggene og på de fuktigere sedimentslettene nedstrøms. Noe gråor inngår på fuktig flatmark i nord. Selje, bjørk og hegg opptre ellers sporadisk. Vegetasjonen varierer en del. Langs ravineryggene er det i hovedsak blåbærskog og fattig småbregneskog. Litt bærlyngvegetasjon med furuvintergrønn inngår også. F.ø. dominerer rikere vegetasjonstyper. Rik småbregnevegetasjon har størst dekning. Langs småbekker og fuktig går vegetasjonen over i frodigere storbregne-høystaude-vegetasjon. I rike parti kan inngå skogburkne, tyrihjel, hvitsoleie, eng-humbleblom, fjellminneblom, hvitbladtistel, turt, sumphaukeskjegg, skogsvæver og myskegras. Unntaksvis lågurtarter som markjordbær, trollbær, skogstorkenebb og firblad. Det som virkelig særpreger lokaliteten er likevel den store forekomsten av huldregras med flere tusen individer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Brorparten av arealet består av svakt til sterkt flersjiktet granskog i aldersfase. Mindre parti er likevel i optimalfase og ungdomsfase og bestandene ensjiktet og sterkt oppkvistet. Skogen er flere steder sterkt opprevet og i oppløsningsfase, eller nærmere naturlig glennedynamikk. Stedvis finnes store sammenbrudd der hoveddelen av stående virke har rast sammen, stedvis finnes en mer småskala glennemosaik hvor store, mer robuste trær fremdeles står, og nå har mulighet til å utnytte den økte solinnstrålingen. Store mengder dødved i lavere nedbrytningsstadier finnes i området. I partier med utpreget glennedannelse er det imidlertid også rikelig med læger i midlere og godt nedbrutte klasser. I tillegg inngår mye gadd og høystubber. Rotvelt er et hyppig fenomen som bidrar til å gi skogen stor strukturell variasjon. Den langt fremskredene naturskogsstrukturen er imidlertid i stor grad et produkt av den raske omløpshastigheten, og om man ser bakover i tid er nok dødvedkontinuiteten brutt m.h.t. til de fleste dødvedkvaliteter innenfor avgrensingen (d.v.s. lokalt). Tydelig gamle granlæger forekommer da nesten heller ikke. På en annen side kan den høye omløpshastigheten være en årsak til at en viss dødvedkontinuitet er ivarett. Gjennomsnittsalderen ligger nok omkring 100 år, og det er sterk overvekt av trær i denne alderen i området. Spredt inngår imidlertid grantrær på 140–160 år, spesielt langsmed bekkene i ravedalene. Største gran er målt til 65 cm dbh. På ravineryggene inngår noe furu til ca 150 år. Grovvokst og gammel osp finnes også der, samt på slettene nedenfor. Største målte var 70 cm dbh. Enkelte grove ospelæger inngår, men det er ingen dødvedkontinuitet å snakke om. Gammel, relativt storvokst selje forekommer sparsomt. Langs bekkene lengst nord i avgrensingen inngår noe gammel gråor inkludert dødved av denne.

Artsmangfold: På tross av heller svak dødvedkontinuitet er flere moderat kontinuitetskrevede arter påvist. Området har også verdi for luftfuktighetskrevede arter, spesielt slike tilknyttet gammel granskog. Spesielt nevneverdige arter er; huldregras (NT), furuvintergrønn, råteflik, lysmose, flatragg (NT), lungenever, gubbeskjegg (NT), spikeskjegg (NT), rimnål (NT), sukkernål (NT), taiganål (VU), vinflekklav, sjokoladekjuke (VU), hengekjuke (EN), svartsonekjuke (NT), rosenkjuke (NT), rynkeskinn (NT), gammelgranskål, granrustkjuke, praktbarksopp, granstokkjuke. Ellers inngår ferske næringssøker etter tretåspett i området.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Ikke vurdert.

Verdivurdering: Lokaliteten viser en uvanlig kombinasjon med i nyere tid lite påvirket, høyproduktiv og relativt lavtliggende granskog på tykke sedimenter, hvor store deler av arealet allerede er i langt fremskredet naturskogstilstand med glennedynamikk. Lokaliteten huser en av Norges største populasjoner av huldregras, og flere andre gammelskogsavhengige rødlistearter. Ravedalene er geomorfologisk interessante og tilfører stor naturvariasjon. På dette grunnlag vurderes lokaliteten som klart svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle påviste verdier.

2 Osebekken

Naturtype: Skogsbekkeløft - Lavlands-granbekkeløft på Østlandet
BMVERDI: B

Areal: 93daa

Innledning: Naturtypelokaliteten er sist registrert av Biofokus v/ Sigve Reiso i forbindelse med frivillig vern (2017).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området omfatter et grunt kløftparti langs Osebekken i en nordvendt lise ved Osli, like sørøst for Fønne-bøfjorden og ca 2,5 kilometer i luftlinje sørvest for Rødberg sentrum, i Nore og Uvdal kommune. Bekken har middels vannføring og renner stort sett i stryk og med små fossefall over terskler ned lia. Lisidene er stedvis opprevet av små bergfremspring og steinblokker, andre steder bratte skrenter eller slake hellinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er vurdert som skogsbekkeløft av utforming lavlands-granbekkeløft på Østlandet. Svak lågurtskog er dominerende grunntype i kløftesidene, langs bekken i bunn overganger mot storbregne-høgstaudekog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre svakt sjiktet granskog med høy luftfuktighet dominerer. Tydelig gamle trær mangler og området bærer preg av tidligere harde uthogster. Død ved begynner å danne seg i skrenter og flekkvis der skogen er i oppløsningsfase. Ferske læger dominerer.

Artsmangfold: Kløfta skiller seg ut med svært rike hengselavforekomster, først og fremst med gubbeskjegg (NT) (inkl individer med apotecier). Sprikesjegg (NT) finnes også. På berg inngår randkvistlav. På død ved av gran ble rosenkjuke (NT) og granstokkjuke notert. Det er potensial for enkelte andre moderat kontinuitetskrevede arter av vedboende sopp. Også for luftfuktighetskrevede knappenåler på gammel gran. Sistnevnte er lite ettersøkt.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Ikke vurdert.

Verdivurdering: Grunn kløft med eldre skog og rike hengselavforekomster. Godt utviklingspotensial for luftfuktighetskrevede arter på sikt i takt med at skogen blir eldre og dødvedmengden øker. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle påviste verdier.

Artsmangfold

Seksten rødlistearter er påvist i området. Krevede arter i området er i hovedsak knyttet til død ved av gran og til luftfuktighetskrevede arter grunnet områdets humide skyggefulle karakter.

Karplantefloraen er moderat variert uten de mest basekrevede artene. Lokaliteten skiller seg allikevel ut med en svært rik forekomst av huldregras (NT). Langs bunn av ravnedalene og langs bekker og fuktig på løsmassene i nedre del av lia dominerer huldregraset stedvis vegetasjonen helt, og opptre i tusentall innenfor kjerneområde 1. Furuvintergrønn er en annen nevneverdig art med helt annen økologi tilknyttet sandig, noe basepåvirket furuskog.

Mosefloraen er ikke godt undersøkt. Lysmose er likevel påvist på rotveltet gran. Forekomsten tyder på kronekontinuitet og muligens kontinuitet i rotvelt. På mørke granlæger er påvist råteflik og lurvflik. I blokkmark i kløfta øst for Bergliåsen inngår de suboseaniske mosene heimose, småstylte og rødmsulingmose.

Lavfloraen er moderat variert, men midtre-øvre deler av lia og langs kløften langs Osbekken skiller seg ut med svært rike hengselavforekomster bl.a. store vitale populasjoner av gubbeskjegg (NT) (inkludert individer med apotecier) og stedvis sprikeskjegg (NT). For øvrig inngår litt Lobarion med lungenever, lodnevrenge, skjellglye, stoffiltlav, Bacidia subincompta på eldre rikbarkstrær (selje og osp). Flatragg (NT) finnes også sparsomt på gammel osp på ravinryggene. På en eldre gråor i bunn av ravnene i kjerneområde 1 ble også den mer sjeldne taiganål (VU) funnet. På eldre gran er også påvist rimnål (NT), sukkernål (NT), granseterlav (NT) og vinflekklav. På bergvegger inngår randkvistlav og litt kort trollskejgg (NT).

Jordsoppelementet er ikke undersøkt grunnet tidlig inventeringstidspunkt. Lokaliteten kan huse enkelte krevede arter knyttet til lågurtgran- og furuskog

Vedfugaen har store populasjoner av middels kontinuitetskrevede arter som rosenkjuke (NT) og rynkeskinn (NT). For øvrig men mer spredt finnes også svartsoneskjuke (NT), harekjuke (NT), gammelgranskål, granrustkjuke, praktbarksopp og granstokkjuke. Innen kjerneområde 1 inngår også spredte funn av mer kontinuitetskrevede art som sjokoladekjuke (VU), samt ett funn av hengekjuke (EN).

Ferske næringsøkmerker etter tretåspett finnes i området.

*Tabell: Artsfunn i Oslo. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.*

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Fugler	Picoides tridactylus	tretåspett			
Karplanter	Cinna latifolia	huldregras	NT		1
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT		1 2
	Bryoria bicolor	kort trollskejgg	NT		
	Bryoria nadvornikiana	sprikeskjegg	NT		2
	Chaenotheca laevigata	taiganål	VU		
	Chaenotheca subroscida	sukkernål	NT		1
	Chaenothecopsis viridialba	rimnål	NT		1
	Collema flaccidum	skjellglye			
	Hypogymnia bitteri	granseterlav	NT		2
	Hypogymnia vittata	randkvistlav			2
	Nephroma resupinatum	lodnevrenge			
	Ramalina sinensis	flatragg	NT		1
Moser	Lophozia incisa	lurvflik			
	Schistostega pennata	lysrose			
Sopper	Fomitopsis rosea	rosenkjuke	NT		1 2
	Junghuhnia collabens	sjokoladekjuke	VU		1
	Leptoporus mollis	kjøttkjuke			1

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Sopper	Onnia leporina	harekjuke	NT		
	Phellinus chrysoloma	granstokkjuke			
	Phellinus ferrugineofuscus	granrustkjuke			1
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	NT		1
	Phellinus viticola	hyllekjuka			1
	Phlebia centrifuga	rynkeskinn	NT		1
	Postia ceriflua	hengekjuka	EN		1
	Pseudographis pinicola	gammelgranskål			1
	Skeletocutis amorpha	gullkjuka			
	Veluticeps abietina	praktbarksopp			

Avgrensning og arrondering

Avgrensningen av verneforslaget følger tilbudt areal. Arronderingen er nokså god med tanke på helhetlige gradienter og landskap, da et stort spenn av lisiden er inkludert. Avgrensningen utgjør også en naturlig enhet av den eldste skogen rundt Oslø, men er noe snever mot både nord og vest, der deler av gammel granskog og bekkekløft med kjerneområdeverdi er utelatt fra tilbudt areal. Slik lokaliteten er avgrenset vurderes den derfor som middels godt arrondert, best i forhold til landskapstopografi, men noe svakere med hensyn til dokumenterte naturverdier.

Vurdering og verdisetting

Naturverdiene i området er i første rekke knyttet til den høyproduktive, lavereliggende og dødvedrike eldre granskogen innen kjerneområde 1. En særlig viktig tilleggskvalitet er at skogen står på tykke løsmasseavsetninger med svært vekslende edafiske egenskaper, stor variasjon i småtopografi og jevnt over høy luftfuktighet. Større areal med slik høyproduktiv granskog i en langt fremskredet naturskogstilstand beliggende nær dalbunnen av hoveddalførene på Østlandet (og landet for øvrig) er sjeldent forekommende, og fremhever området nasjonale verneverdi. Området styrkes av at det har sterke bestander av flere moderat krevende naturskogsarter med innslag av mer kontinuitetskrevende og sårbare arter. Verneverdiene i lia for øvrig er mer moderate, men omfatter eldre skyggefull granskog og bekkekløftmiljø med godt utviklingspotensial for gammelskogsarter og luftfuktighetskrevende arter på sikt i takt med at skogen blir eldre og kontinuiteten av død ved og gamle trær øker. Lokaliteten har også betydelig dekning av den rødlistede naturtypen høgstaudegranskog (NT), samt innslag av kontinental bekkekløft (NT). Verneforslaget vurderes på bakgrunn av dette til nasjonalt verneverdig (**).

Negative trekk ved verneforslaget er en noe snever avgrensning som ikke omfatter hele arealet av påviste kjerneområder.

I henhold til Framstad m.fl. (2017) oppnår området oppnår høy grad av mangeloppfyllelse. Først og fremst grunnet stort areal med den generelle/regionale mangelen gammel dødvedrik høybonitets lavlandskog. Det er også en viss oppfyllelse av den regionale/generelle mangelen bekkekløft.

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Oslø. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fra-værende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slags-fordeling	Topo-grafisk-variasjon	Vegeta-sjons-variasjon	Rik-het	Arter	Stør-relse	Arron-dering	Samlet verdi
1 Oslø	***	***	**	**	*	—	*	***	***	***	**	-	—	***
2 Osebekken	***	**	*	**	*	—	*	***	**	**	*	-	—	**
Samlet vurdering	***	***	**	*	*	—	**	**	***	***	**	**	**	***

Mangeloppfyllelse

I henhold til Framstad m.fl. (2017) oppnår området oppnår høy grad av mangeloppfyllelse. Først og fremst grunnet stort areal med den generelle/regionale mangelen gammel dødvedrik høybonitets lavlandskog. Det er også en viss oppfyllelse av den regionale/generelle mangelen bekkekløft.

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Osli

Naturtype - fylkesvis ansvar: Middels mangeloppfyllelse

Internasjonale ansvarstyper: Ingen mangeloppfyllelse

Restaureringsarealer: Lav mangeloppfyllelse

Artsmangfold: Lav mangeloppfyllelse

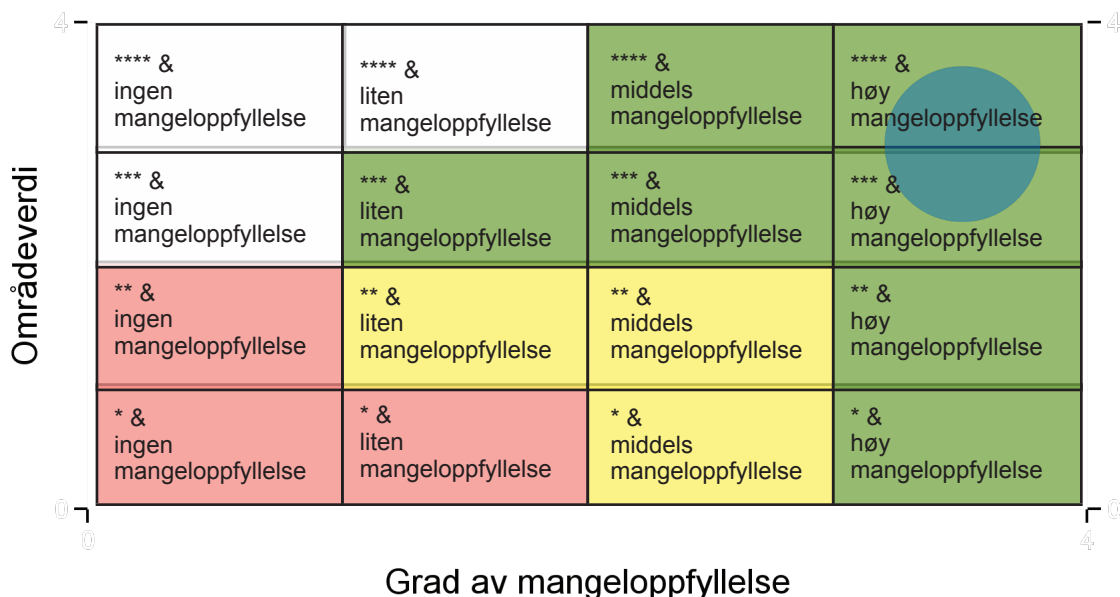
Generelle mangler (lavlandsskog, rik skog/høybonitetsskog og gammelskog): Høy mangeloppfyllelse

Generelle mangler i kombinasjon med naturtyper som skal prioriteres lavere: Ingen mangeloppfyllelse

Storområder: Ingen mangeloppfyllelse

Totalvurdering mangeloppfyllelse: Høy mangeloppfyllelse

Figur: Blå sirkel angir området Osli sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangeloppfyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren gir en indikasjon på om området bør vurderes for vern*.

* Områder som i dag har lav naturverdi (0 og *) kan potensielt ha egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, ha få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, fordi det allerede er vernet mange slike områder i en region. Forvaltningen bør derfor skjele til våre vurderinger av mangeloppfyllelse når det skal bestemmes om den bør vernes eller ikke. Figuren over er ment som en veiledende hjelp i dette arbeidet. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør området vurderes nøyer. Ligger den blå sirkelen over røde felter er det lavt faglig grunnlag for vernet. Hvite felter angir kombinasjoner som svært sjeldent eller aldri er realisert.

Referanser

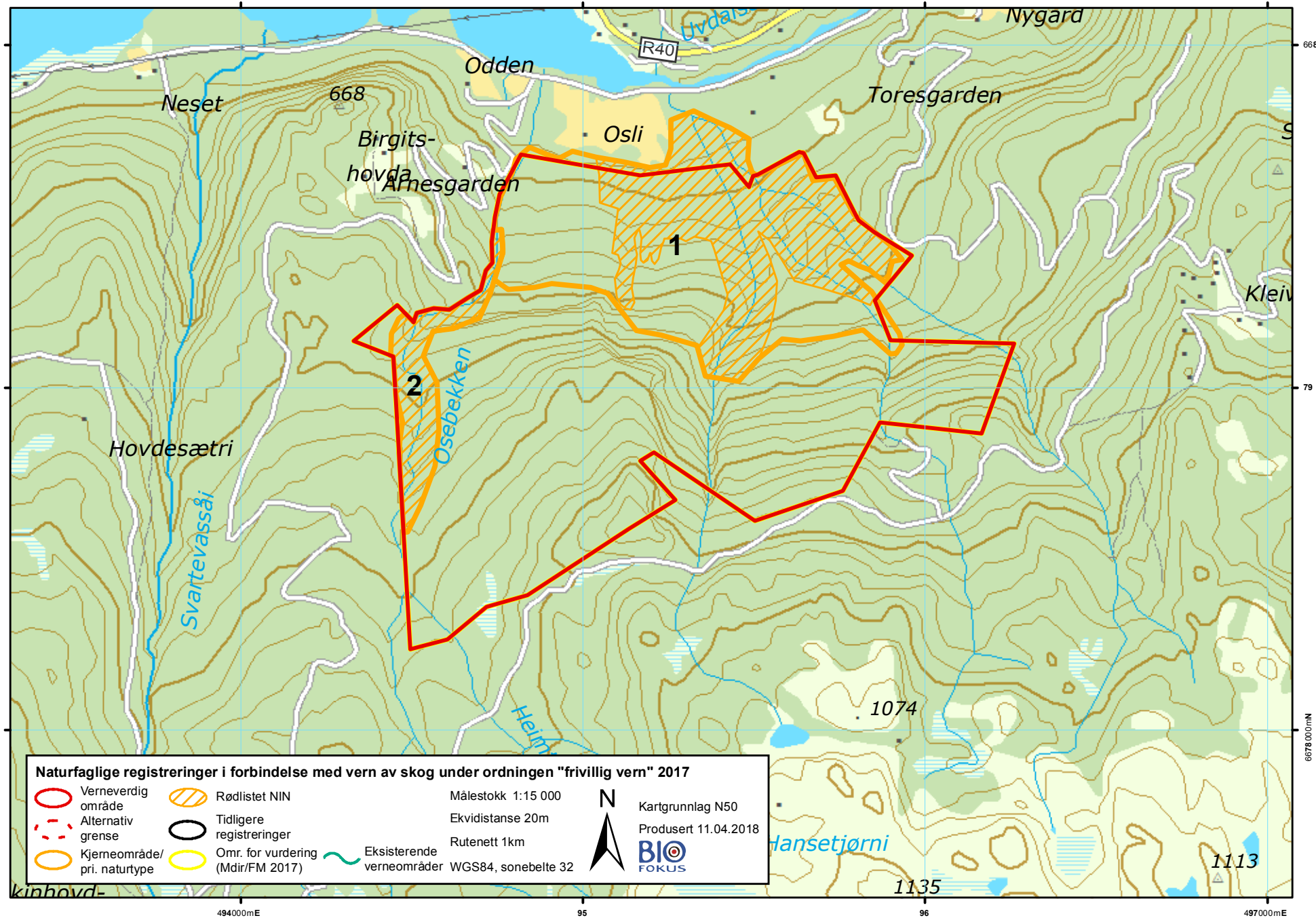
Blindheim, T. og Gaarder, G. og Hofton, T.H og Klepsland, J.T. og Reiso, S. 2009 Naturfaglige registreringer av bekkekløfter i Buskerud, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Møre og Romsdal 2008

BioFokus-rapport 2009-28

Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 199 s.

Norges Geologiske Undersøkelse 2018. Berggrunnskart på nett, Norges Geologiske Undersøkelse. Tilgjengelig fra: http://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

Norges Geologiske Undersøkelse 2018. Kart over løsmasser, Norges Geologiske Undersøkelse. Tilgjengelig fra: http://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

Bilder fra området Osli

Sammenbrudd langs ravinedal i kjerneområde 1 med mye død ved. Foto: Sigve Reiso

Kant av kløfta langs Osebekken med en del død ved. Foto: Sigve Reiso

Markert ravine i kjerneområde 1 med mye død ved. Foto: Sigve Reiso

Nedre del av kløfta langs Osebekken der det også inngår en del fersk død ved. Foto: Sigve Reiso